

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 14.09.1964, sp. zn. Prz 23/64, ECLI:CZ:NS:1964:PRZ.23.1964.1

Číslo: VIII/1964

Právní věta: Směrnice presidia Nejvyššího soudu pro výkon soudního dozoru.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 14.09.1964

Spisová značka: Prz 23/64

Číslo rozhodnutí: VIII

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Směrnice pléna Nejvyššího soudu

Předpisy:

Druh:

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. VIII/1964 sb. rozh.

Směrnice presidia Nejvyššího soudu pro výkon soudního dozoru

(Rozhodnutí presidia Nejvyššího soudu ze dne 14. září 1964 - [Prz 23/64](#))

Ke zvýšení účinnosti soudního dozoru a k zabezpečení jeho jednotného výkonu vydává presidium Nejvyššího soudu podle § 29 odst. 2 zák. o organizaci soudů a o volbách soudců č. 36/1964 Sb. a čl. 11 písm. a) jednacího řádu Nejvyššího soudu

směrnici pro výkon soudního dozoru

I.

Všeobecné zásady

Čl. 1

Soudním dozorem je zákonem stanovená činnost (§ 16 odst. 4, 19 odst. 1, § 23 odst. 3, § 26 zák. č. 36/1964 Sb. - dále jen zákon -) rozhodovacích a řídicích soudních orgánů ve vztahu k rozhodování nižších soudů i vlastních soudů.

Čl. 2

Činnost vyšších soudů spočívá zejména v tom, že

a/ přezkoumávají na základě řádných, popř. mimořádných opravných prostředků zákonnost řízení a rozhodnutí nižších soudů,

b/ sledují a zobecňují rozhodovací činnost nižších soudů a činí opatření k usměrnění soudní praxe.

Čl. 3

1. Předsedové (náčelníci vojenských) soudů organizují výkon dozoru vlastních soudů, dbají, aby působnost jednotlivých organizačních článků soudního dozoru byla správně podle zákona rozvíjena a jejich odpovědnost za stav soudního rozhodování náležitě uplatňována.

2. Předsedové (náčelníci) nižších soudů odpovídají předsedům (náčelníkům) vyšších soudů za splnění úkolů uložených jim ustanovením § 17 odst. 1, § 21 odst. 1 a § 24 odst. 1 písm. a), b) zákona a za dodržování ustanovení této směrnice.

Čl. 4

Cílem soudního dozoru je zabezpečit

a/ přísné dodržování socialistické zákonnosti v rozhodování soudů a včasnou nápravu nezákonností, především jednotným výkladem a jednotným používáním zákonů a právních předpisů, jak to vyžaduje účinná ochrana zájmů vymezených v ustanovení § 2 odst. 1 zákona.

b/ odpovědné a rychlé rozhodování soudních věcí, kulturnost soudního řízení a společenskou účinnost soudních rozhodnutí, zejména s hlediska předcházení porušování zákonů a výchovy občanů k dobrovolnému dodržování zákonů, státní a pracovní kázně (§ 2 odst. 2 a 4, § 34 zákona),

c/ soustavné rozšiřování a zdokonalování účasti pracujících a jejich společenských organizací na výkonu soudnictví (§ 4 zákona).

Čl. 5

O dosažení cílů soudního dozoru usilují vyšší soudy zejména :

1. všestranným objasňováním významu společenských a politických důsledků soudních rozhodnutí, jakož i takových chyb, které i u rozhodnutí věcně správných oslabují přesvědčivost a mohou u účastníků soudního řízení vyvolat pochybnosti o jejich správnosti a objektivnosti. K tomu účelu sledují, zda nižší i vlastní soud při projednávání a rozhodování soudních věcí

a/ přesně a správně dodržoval procesní předpisy, zejména pečlivě zjišťoval skutečný stav věci a přihlížel k poměrům účastníků soudního řízení, zjištěné skutečnosti ve všech souvislostech správně hodnotil a soudní věc podle zákona spravedlivě rozhodl,

b/ při řešení soudní věci se zabýval též všemi příčinami a podmínkami, které spolupůsobily k porušení zákonů a na tyto příčiny a podmínky příslušné orgány upozornil a ve své kompetenci působil k odstranění těchto příčin,

c/ zajistil zvýšenou účast veřejnosti a společenských organizací na projednání soudních věcí, jak to stanoví soudní řády.

2. plánovitým a včasným orientováním nižších soudů na aktuální problémy soudní praxe, na odstraňování hlavních nedostatků v rozhodování soudů zjišťovaných při výkonu dozoru a pravidelně prováděnými rozbory a prověrkami, stanovením konkrétních opatření ke zlepšení soudní praxe a pomoci při jejich realizaci.

3. zjišťováním a zobecňováním kladných poznatků v činnosti nižších i vlastních soudů, poskytováním bezprostřední osobní pomoci soudcům nižších soudů k získávání poznatků o problematice soudní činnosti.

4. sledováním a hodnocením odpovědnosti, s jakou přistupují jednotliví soudci k projednávání a rozhodování, jejich ideologické a odborné připravenosti jako základního předpokladu pro kvalitní a nezávislý výkon jejich funkcí.

Čl. 6

Vyšší soudy při výkonu dozoru na rozhodování nižších soudů a předsedové (náčelníci vojenských) soudů při plnění úkolů uvedených v čl. 4 této směrnice důsledně dodržují princip soudcovské nezávislosti.

Čl. 7

Okresní soudy dozírají na rozhodování místních lidových soudů, krajské (vyšší vojenské) soudy na rozhodování okresních (vojenských obvodových) soudů a Nejvyšší soud na rozhodování všech soudů. Krajské soudy mimo to dozírají na rozhodování státních notářství.

II.

Okresní (vojenské obvodové) soudy

Čl. 8

Dozor okresních soudů spočívá v zajišťování zákonnosti rozhodování místních lidových soudů rozhodováním o opravných prostředcích (§ 4 zák. č. 38/1961 Sb.). Přitom okresní soudy dbají, aby místní lidové soudy rozvíjely ty rysy činnosti, které jsou charakteristické pro činnost orgánů společenské samosprávy a nerozhodovaly ve věcech, u nichž vzhledem k stupni nebezpečnosti činu pro společnost je příslušný rozhodovat okresní soud.

Čl. 9

1. Formy a metody pomoci okresních soudů místním lidovým soudům se řídí místními podmínkami a potřebami, zásadami osobního styku a pomoci, uskutečňovanými v úzké spolupráci s ostatními státními orgány a společenskými organizacemi.

2. Podrobnosti upravují instrukce ministerstva spravedlnosti ze dne 31. května 1961 a směrnice pléna Nejvyššího soudu ze dne 1.3.1963 k výkladu zákona č. 38/1961 Sb. o místních lidových soudech.

Čl. 10

1. Předseda okresního soudu organizuje pomoc jednotlivých soudců a senátů místním lidovým soudům tak, aby pomoc okresního soudu byla všestranná a přihlížela ke zvláštním podmínkám činnosti jednotlivých místních lidových soudů.

2. Předseda okresního soudu podle pokynu presidia krajského soudu zhodnotí za určité období rozhodovací činnost místních lidových soudů a pomoc okresního soudu. Výsledky projedná s předsedy místních lidových soudů za účasti soudců z povolání okresního soudu, důvěrnického sboru soudců, zástupců ONV, OOR a OV ČSM.

3. O projednání vyrozumí předseda okresního soudu předsedu krajského soudu nejpozději 10 předem a zašle mu též zprávu o provedení zhodnocení.

Čl. 11

Předseda okresního (náčelník vojenského obvodového) soudu plní úkoly uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 písm. b), § 24 odst. 1 písm. b) zákona zejména tím, že

a/ provádí rozbor jednotlivých úseků rozhodování soudu buď z vlastní iniciativy nebo podle rozhodnutí presidia krajského soudu (náčelníka vyššího vojenského soudu); vychází přitom z poznatků získaných kontrolou pravomocných rozhodnutí jednotlivých senátů, kontrolou průběhu hlavních líčení a z vlastních poznatků, získaných ve funkci předsedy senátu; při zpracování rozborů plně využívá soudní statistiky,

b/ na pravidelných pracovních poradách seznamuje předsedy senátů se směrnicemi pléna Nejvyššího soudu k zajištění jednotného výkladu a jednotného používání zákonů a jiných právních předpisů, s opatřeními presidia Nejvyššího soudu, s pokyny a úkoly uloženými presidiem krajského soudu (náčelníkem vyššího vojenského soudu) a zajišťuje jejich uskutečnění v praxi; na pracovních poradách projednává též zásadní otázky postupu soudu, výsledky provedených rozborů rozhodovací činnosti soudu a nedostatky, které vedly k vadným rozhodnutím zrušeným nebo změněným soudem II. stupně nebo Nejvyšším soudem; pracovních porad využívá též k řešení právních otázek soudní praxe.

Čl. 12

Rozbory rozhodovací činnosti vždy obsahují současně stav rozhodování s příslušnými statistickými údaji a opatření provedená v uplynulém období ke zlepšení soudní praxe, hlavní problémy praxe, výstižné a stručné závěry, které vyplynuly z provedeného rozboru, vytýčení úkolů s opatřeními k organizaci a kontrole jejich plnění, jakož i k prohloubení ideologické a odborné výchovy kádrů.

Čl. 13

Předseda okresního (náčelník vojenského obvodového) soudu vyrozumí nejméně 10 dnů předem předsedu krajského (náčelníka vyššího vojenského) soudu o konání pracovní rady uvedené v čl. 11 písm. b) této směrnice, jestliže předmětem jejího jednání jsou otázky zásadního významu. Učiní tak vždy, je-li na pořadu projednání rozbor rozhodovací činnosti soudu.

III.

Krajské (vyšší vojenské) soudy

Čl. 14

Výkon soudního dozoru u krajských soudů zajišťují presidium, senáty a předseda soudu. U vyšších vojenských soudů senáty a náčelníci vyšších vojenských soudů za účasti všech soudců z povolání.

Čl. 15

1. Postavení a úkoly presidií krajských soudů stanoví § 20 zákona. Presidium krajského soudu je nejvyšším kolektivním orgánem, který řídí a organizuje soudní dozor v kraji.
2. Činnost presidia řídí předseda krajského soudu (§ 21 odst. 1 písm. b) zákona). Připravuje jednání presidia, dbá, aby presidium učinilo vždy konkrétní závěry a zabezpečuje jejich uskutečnění v praxi soudů. Presidium zejména :
  - sjednocuje rozhodování senátů krajského soudu,
  - stanoví zásady pro provádění rozborů a prověrek rozhodování v kraji,
  - sleduje dodržování směrnic Nejvyššího soudu a přijímá opatření k jejich realizaci,
  - projednává rozhodnutí Nejvyššího soudu o stížnostech pro porušení zákona do rozhodnutí v kraji a sleduje, zda v rozhodnutích, k nimž došlo po zrušujícím rozhodnutí Nejvyššího soudu, bylo dbáno pokynů Nejvyššího soudu,
  - navrhuje předsedovi Nejvyššího soudu opatření k nápravě nezákonných rozhodnutí,
  - přijímá stanoviska při projednávání podnětů k podání stížnosti pro porušení zákona a své závěry sděluje předsedovi Nejvyššího soudu s návrhem na opatření,
  - projednává rozборы podnětů ke stížnosti pro porušení zákona a usnází se na opatřeních k odstranění zjištěných nedostatků,
  - dává Nejvyššímu soudu podněty k řešení sporných otázek soudní praxe, v nichž uvede i vlastní stanovisko,
  - předkládá presidiu Nejvyššího soudu rozhodnutí zásadní povahy k uveřejnění ve Sbírce rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR,
  - projednává rozборы prováděné krajským soudem, opatření, která mají zásadní význam pro všechny soudy v kraji a zprávy, které předseda krajského soudu předkládá stranickým orgánům, KNV nebo vyšším justičním složkám,
  - ukládá předsedům okresních soudů provedení rozboru rozhodování na určitých úsecích, stanoví hlediska a projednává výsledky,
  - rozhoduje i o konání a programu krajské pracovní porady, pokud tato porada je zaměřena též k otázkám rozhodovací činnosti soudů a činí opatření podle jejího výsledku,
  - sleduje a zajišťuje výkon dozoru okresních soudů a plnění úkolů předsedů okresních soudů, uvedených v čl. 4 této směrnice,
3. Předseda krajského soudu podle povahy projednávaných otázek vyrozumí o jednání presidia předsedu Nejvyššího soudu a ministerstvo spravedlnosti (pověřenectvo SNR pro spravedlnost). Současně jim sdělí program jednání a zašle příslušné materiály.
4. Ustanovení odst. 2-3 se použije přiměřeně i pokud jde o postup náčelníků vyšších vojenských soudů.

Čl. 16

1. Senát krajského (vyššího vojenského) soudu

a/ přezkoumává rozhodnutí okresních (vojenských obvodových) soudů svěřených jeho doзору z podnětu řádných opravných prostředků,

b/ ve věcech, v nichž okresní soudy rozhodují s konečnou platností a v nichž došlo k porušení zákona, vypracuje návrh stížnosti pro porušení zákona a předloží jej předsedovi krajského soudu k projednání v presidiu,

c/ zaujímá stanovisko pro jednání presidia k pravomocným soudním rozhodnutím z podnětů k podání stížnosti pro porušení zákona nebo i z jiných důvodů. Navrhne-li podání stížnosti pro porušení zákona, vypracuje její návrh, uvede příčiny porušení zákona a navrhne potřebné opatření.

2. Ve věci, v níž se dotýká podnět k podání stížnosti pro porušení zákona i rozhodnutí krajského (vyššího vojenského) soudu, nemůže stanovisko pro posouzení věci presidiem (náčelníkem vyššího vojenského soudu) připravit senát, který ve věci rozhodoval. V těchto případech provede předseda krajského (náčelník vyššího vojenského) soudu potřebná opatření.

3. Předseda krajského (náčelník vyššího vojenského) soudu zajistí, aby podněty ke stížnosti pro porušení zákona byly podle povahy podnětu a věci osobně projednány se stěžovatelem. Zároveň činí opatření, aby podněty byly pravidelně hodnoceny a poznatky využívány k prohloubení účinnosti soudního dozoru a tím ke zvýšení odpovědnosti krajských (vyšších vojenských) soudů za stav soudního rozhodování v jejich obvodech.

4. Podrobnosti o vyřizování agendy podnětů k podání stížnosti pro porušení zákona stanoví metodické pokyny presidia Nejvyššího soudu.

Čl. 17

1. Činnost senátů krajského soudu je podle pokynů předsedy krajského soudu a presidia organizována tak, aby krajský soud získával dokonalý a soustavně doplňovaný přehled o úrovni rozhodování nižších soudů.

2. To platí přiměřeně i pro senáty vyšších vojenských soudů.

3. Dozor prováděný krajskými soudy podle § 19 odst. 1 písm. b) a c) vyššími vojenskými soudy podle § 23 odst. 3 písm. b) zákona, v této směrnici vyjádřený v čl. 3 písm. a), umožňuje, aby krajské (vyšší vojenské) soudy běžně získávaly poznatky o rozhodování nižších soudů.

4. Senáty vždy za určité období (nejméně však jednou za rok) připravují pro presidium krajského soudu podklady nutné pro zobecňování soudní praxe buď v celém jejím rozsahu, nebo jen v předem stanovených úsecích soudní činnosti. Za tím účelem vyhodnotí veškeré své poznatky o rozhodování nižších soudů získané dozorovou činností zejména pak činností uvedenou v čl. 16 odst. 1 a) této směrnice.

5. Základní hlediska pro rozbor soudní činnosti stanoví presidium (náčelník vyššího vojenského soudu), přitom přihlíží k výsledkům předchozích rozborů a k úkolům, které z nich vplynuly.

Čl. 18

Rozbor nutno zpracovat obdobně, jak je uvedeno v čl. 12 této směrnice. Mimo to obsahuje též zhodnocení výsledků dozorové činnosti krajského (vyššího vojenského) soudu, vytýčení úkolů pro předsedy (náčelníky) nižších soudů pro další výkon soudního dozoru a organizační zajištění pomoci krajského (vyššího vojenského) soudu nižším soudům při plnění jim uložených úkolů.

Čl. 19

1. Podle výsledků provedeného rozboru učiní předseda senátu návrhy na opatření ke zlepšení rozhodování. Může presidiu (náčelníku vyššího vojenského soudu) navrhnout

a/ osobní projednání výsledků rozboru s předsedou okresního (vojenského obvodového) soudu,

b/ prověrku rozhodovací činnosti okresního (vojenského obvodového) soudu, nebo jen určitého úseku rozhodování,

c/ opatření, které sleduje zaměření pozornosti vyššího soudu k určitému úseku soudního rozhodování,

e/ předložit presidiu Nejvyššího soudu návrh na uveřejnění zásadních rozhodnutí soudů ve Sbírce rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR.

2. Stanoviska a návrhy senátů příslušný náměstek předsedy krajského soudu případně doplní podle svých poznatků a zkušeností, projedná se všemi soudci svého úseku a vypracuje souhrnnou zprávu pro jednání presidia, kterou předloží předsedovi krajského soudu.

3. Obdobně postupuje zástupce náčelníka vyššího vojenského soudu.

Čl. 20

1. Předseda krajského soudu, považuje-li to za nutné, projedná zprávu a návrhy na opatření též s důvěrnickým sborem soudců krajského soudu, určí datum jejího projednání v presidiu a zašle zprávu též předsedovi Nejvyššího soudu a ministerstvu spravedlnosti (pověřenectvu SNR pro spravedlnost) s pozvánkou na zasedání presidia, a to nejpozději 10 dnů před jeho jednáním.

2. Zástupci náčelníků vyšších vojenských soudů předkládají zprávu náčelníkům vyšších vojenských soudů, kteří ji projednají obdobně s kolektivem soudců z povolání, a dále postupují podle shora uvedených zásad.

Čl. 21

1. K získání uceleného pohledu na stav soudního rozhodování okresních (vojenských obvodových) soudů provádějí krajské (vyšší vojenské) soudy prověrky soudní činnosti (§ 19 odst. 1 písm. a) a § 23 odst. 3 písm. a) zákona) za účelem usměrnění a sjednocení soudní praxe.

2. K prověrce se přistupuje též tehdy, má-li krajský (vyšší vojenský) soud předložit stranickým orgánům nebo krajskému národnímu výboru zprávu z jednotlivých úseků soudního rozhodování, zejména jde-li o realizaci stranických a vládních dokumentů nebo směrnic presidia nebo pléna Nejvyššího soudu.

Čl. 22

1. O provedení prověrky rozhoduje vždy presidium na návrh předsedy krajského soudu nebo jeho náměstků.

2. Presidium stanoví účel a hlediska prověrky, její organizaci a časový plán, určí složení prověrkové skupiny a jejího vedoucího zpravidla z členů presidia.

3. O provedení prověrky může rozhodnout též ministerstvo spravedlnosti (pověřenectvo SNR pro spravedlnost) nebo presidium Nejvyššího soudu po vzájemné dohodě.

4. U vyšších vojenských soudů rozhoduje o provedení prověrky náčelník vyššího vojenského soudu po poradě s kolektivem soudců z povolání.

Čl. 23

1. Prověřková skupina shromáždí veškeré dosavadní poznatky o rozhodování podle povahy a rozsahu prověrky, provede rozbor statistických dat za určité období ve srovnání se stejným obdobím předcházejícím a přitom přihlíží též k výsledkům případných předchozích prověrek.

2. Prozkoumá též stížnosti pracujících, které se týkají prověřovaného soudu, zejména prozkoumá všechna rozhodnutí, která byla vyššími soudy zrušena nebo změněna.

3. Obdobně postupují vyšší vojenské soudy.

Čl. 24

1. Činnost prověřkové skupiny řídí po organizační a metodické stránce její vedoucí. Podle povahy prověrky, vždy však půjde-li o prověrku rozhodovací činnosti celého soudu, vedoucí prověřkové skupiny je ve styku se stranickými orgány, s orgány národních výborů, se společenskými organizacemi, s prokurátory apod., jejichž poznatky mohou přispět k úspěšnému provedení prověrky.

2. Členové prověřkové skupiny při provádění prověrky udržují osobní styk s pracovníky soudu. Prověřkou je zjišťována i úroveň soudního projednávání z hlediska požadavku na všestrannou přípravu jednání, jeho kulturnost a důstojnost.

3. O výsledku prověrky vypracuje prověřková skupina zprávu, ve které stručně a výstižně zhodnotí prověřovaný úsek rozhodování a uvede zjištěné nedostatky i jejich příčiny. Vedoucí skupiny seznámí s výsledky prověrky předsedu i pracovníky soudu, jejichž činnost byla prověřována a podle okolností i další funkcionáře okresu. Jejich vyjádření pojme do zprávy a zaujme k nim stanovisko.

Čl. 25

1. Projednání zprávy o prověrce se v presidiu zúčastní též předseda soudu, u kterého byla prověrka provedena, se svým náměstkem, popřípadě náměstky.

2. Presidium podle výsledků prověrky učiní potřebná opatření z hlediska nápravy nedostatků zjištěných u prověřovaného soudu a též z hlediska dalšího výkonu dozoru krajského soudu.

3. O tomto jednání presidia vyrozumí předseda krajského soudu předsedu Nejvyššího soudu a ministerstvo spravedlnosti (pověřectvo SNR pro spravedlnost) stejně, jak je uvedeno v čl. 20 odst. 1 této směrnice.

4. U vyšších vojenských soudů náčelník vyššího vojenského soudu zprávu projedná s kolektivem soudců z povolání a dále postupuje podle shora uvedených zásad.

Čl. 26

1. Pravidelnými rozbory a prověrkami soudní praxe zabezpečují krajské (vyšší vojenské) soudy úspěšné plnění svých úkolů uvedených v ustanovení § 29 a § 23 zákona.

2. K tomuto účelu lze použít jiných prostředků, jako

vyžádání soudních spisů, jejich prostudování a zhodnocení, objasnění některých sporných otázek v osobním styku nebo na aktivu soudců z povolání nebo na odborném semináři, případně prizvání

soudců z povolání okresních soudů k jednání presidia apod.

Čl. 27

Vzhledem ke zvláštním úkolům notářství a v zájmu jednotného řízení jejich rozhodovací činnosti činí předseda krajského soudu opatření pro zajištění dozoru nad činností státních notářství v kraji.

IV.

Nejvyšší soud

Čl. 28

1. Postavení a úkoly Nejvyššího soudu v soustavě soudnictví určuje Ústava ČSSR a zákon o organizaci soudů a o volbách soudců (§ 25 a násl. zák. č. 36/1964 Sb.).

2. Úloha Nejvyššího soudu jako nejvyššího soudního orgánu, dozírajícího na rozhodovací činnost všech soudů předpokládá

a/ neustálou součinnost Nejvyššího soudu s ostatními ústředními orgány, zejména pak ministerstvem spravedlnosti, Generální prokuraturou, ministerstvem vnitra, ústředními orgány společenských organizací a vědeckými pracovišti,

b/ koordinování plánu úkolů s Národním shromážděním, ministerstvem spravedlnosti (pověřenectvem SNR pro spravedlnost), Generální prokuraturou, ministerstvem vnitra.

c/ účast předsedů krajských soudů (náčelníků vyšších vojenských soudů) na projednání plánu úkolů Nejvyššího soudu tak, aby plán úkolů Nejvyššího soudu mohl být podkladem pro zpracování plánu úkolů krajských soudů (vyšších vojenských soudů).

Čl. 29

Nejvyšší soud celostátně sleduje a sjednocuje výkon dozoru krajských (vyšších vojenských) soudů a okresních (vojenských obvodových) soudů, zobecňuje poznatky jejich činnosti a zabezpečuje výměnu zkušeností z výkonu soudního dozoru. Přitom je nezbytné, aby na všech stupních soudního dozoru byla zabezpečena součinnost všech orgánů soudního dozoru s orgány prokuratury.

Čl. 30

1. Dozor Nejvyššího soudu je prováděn senáty, presidiem a plénem Nejvyššího soudu.

2. Činnost senátů Nejvyššího soudu upravuje jednací řád Nejvyššího soudu v ustanovení čl. 29 až 29. Pro činnost senátů Nejvyššího soudu platí přiměřené zásady uvedené v této směrnici, vymezující působnost a odpovědnost senátů krajských (vyšších vojenských) soudů.

3. Za účelem zvýšení úrovně dozoru Nejvyššího soudu a poskytování účinnější pomoci nižším soudům je organizována práce Nejvyššího soudu na základě hlubší specializace (čl. 28 odst. 2 j. ř. Nejvyššího soudu).

4. Činnost kolegií a odpovědnost předsedů kolegií stanoví jednací řád Nejvyššího soudu v čl. 24 až 26.

5. Činnost presidia a pléna Nejvyššího soudu je upravena zákonem o organizaci soudů (§ 29 a § 30 zákona) a podrobněji v jednacím řádu Nejvyššího soudu (čl. 2916).

Čl. 31

Dozor Nejvyššího soudu na rozhodovací činnost všech ostatních soudů je vedle činnosti uvedené v čl. 2 písm. a) této směrnice uskutečňován

a/ směrnicemi pléna k jednotnému výkladu a jednotnému používání zákonů a jiných právních předpisů,

b/ pokyny a zhodnocujícími závěry presidia, jimiž presidium orientuje krajské a vyšší vojenské soudy i všechny ostatní soudy na aktuální a celostátně důležité otázky a problémy soudního rozhodování, stanoví hlavní směr výkonu dozoru krajských (vyšších vojenských) soudů a organizačně i obsahově výkon jejich dozoru sjednocuje,

c/ vydáváním Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR (čl. 37 až 38 j. ř. Nejvyššího soudu), případně i jinými prostředky ve smyslu ustanovení čl. 26 této směrnice, o jejichž použití rozhoduje předseda Nejvyššího soudu, případně podle jeho uvážení též presidium.

Čl. 32

1. Prověřková činnost Nejvyššího soudu je jedním z hlavních prostředků, jímž nejvyšší soud získává úplné poznatky o rozhodování ostatních soudů.

2. Prověrky rozhodování podle jednotlivých úseků rozhodování a v této souvislosti i dozorové činnosti organizuje presidium Nejvyššího soudu. K tomuto účelu poskytuje ministerstvo spravedlnosti Nejvyššímu soudu potřebné statistické údaje. Podle povahy a rozsahu prověrky může presidium Nejvyššího soudu uložit presidiím krajských soudů (náčelníkům vyšších vojenských soudů) provedení prověrky a zároveň jim sdělí hlediska a účel, který prověrka sleduje.

3. Nejvyšší soud se účastní komplexních prověrek organizovaných ministerstvem spravedlnosti (pověřenectvem SNR pro spravedlnost) (§ 356 písm. a) zákona) a v jejich rámci prověřuje a zobecňuje rozhodovací činnost soudů.

4. Výsledky prověrek projedná vždy presidium, které podle povahy věci učiní potřebná opatření i k usměrnění výkonu dozoru krajských (vyšších vojenských) soudů, případně, jde-li o dozor na rozhodování místních lidových soudů, i k usměrnění dozoru okresních soudů.

Čl. 33

1. Účel pravidelných rozborů prováděných u krajských (vyšších vojenských) soudů plní u Nejvyššího soudu zprávy předsedů kolegií o činnosti, obsahující i zhodnocení rozhodování nižších soudů a dozoru krajských (vyšších vojenských) soudů. Podklady pro zprávy předsedů kolegií vypracovávají senáty na základě poznatků získaných při výkonu dozoru (čl. 28 písm. e) jednacího řádu Nejvyššího soudu), popř. pracovní skupina určená presidiem.

2. Předsedové kolegií po projednání v kolegiu předkládají souhrnnou zprávu o činnosti kolegií plénu Nejvyššího soudu (čl. 26 odst. 2 písm. d) j. ř. Nejvyššího soudu) prostřednictvím presidia.

3. Výsledky zasedání pléna Nejvyššího soudu se zpravidla uveřejní ve Sbírce rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR.

Čl. 34

1. Výsledek prověrek a zprávy o činnosti kolegií obsahují vždy zhodnocení rozhodovací činnosti soudů z hlediska plnění základních úkolů soudnictví vyplývajících ze stranických dokumentů, z ústavy a ostatních zákonů a právních předpisů.

2. Výsledky prověrek, zprávy o činnosti kolegií spolu s ostatními poznatky Nejvyššího soudu získanými zejména z přezkoumávání soudních věcí (čl. 2 písm. a) této směrnice) tvoří pravidelné podklady pro zprávy podávané předsedou Nejvyššího soudu Národnímu shromáždění a pro rozvíjení součinnosti s Generální prokuraturou, ministerstvem spravedlnosti (pověřenectvem SNR pro spravedlnost), ministerstvem vnitra, jakož i ostatními ústředními orgány a vědeckými pracovišti.

V.

Závěrečná ustanovení

Čl. 35

Zrušuje se směrnice presidia Nejvyššího soudu ze dne 29. července 1955 sp. zn. Prz 13/56 o dozoru Nejvyššího soudu, krajských a vyšších vojenských soudů na rozhodovací činnost soudů.

Čl. 36

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 15. září 1964.